

fot. Skanska

Zbiornik w Świnnej Porębie coraz bliżej

Ponad 19 mln zł będzie kosztowała budowa 3,4 km wałów przeciwpowodziowych na zbiorniku wodnym Świnna Poręba w Zembrzycach. Jest to jeden z końcowych etapów realizacji inwestycji, która ciągnie się od 1986 r.

Prace nad usypaniem wałów potrwać 14 miesięcy. Wraz z ich budową powstanie infrastruktura niezbędna do odwadniania i pompowania wód deszczowych i przesiąkowych, zbiornik wyrównawczy o powierzchni 1,5 hektara, a także szereg przepustów. Iwona Walczak, przedstawicielka firmy Skanska budującej zbiornik Świnna Poręba, poinformowała, że wały zabezpieczą Zembrzyce przed zalaniem wodami powodziowymi rzeki Skawy oraz potoku Paleczka, jak również ochronią przed znaczącym podniesieniem się lustra wód gruntowych w obrębie tej miejscowości. – W celu ograniczenia przesiąków przez wały, na odcinku styku obwałowania ze zbiornikiem wodnym Świnna Poręba o długości 850 m zaprojektowano przegrodę przeciwnieprzepuszczalną korpusu wału i jego podłoża. Na tym odcinku u podłoża wału wykonamy przesłonę przeciwnieprzepuszczalną bentonitowo-cementową, szerokości 50 cm i głębokości 6 m. Na skarpie odwodnej wału powstanie ekran z płyt betonowych, a na pozostałych odcinkach wału skarpa odwodna zostanie ubezpieczona narzutem z kamienia – informuje Brygida Tarnowska-Waligóra, menadżer projektu z firmy Skanska.

W tym roku środki przeznaczone na dokończenie zbiornika Świnna Poręba sięgną w sumie 331,5 mln zł. Na 2013 rok – zaplanowano inwestycje szacowane na kolejnych 358 mln zł. Prace finansuje obecnie Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Według harmonogramu Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie, pełniącego funkcję inwestora, budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba na rzece Skawie potrwa do końca 2013 roku. Następnie rozpocznie się gromadzenie w nim wody. Już dziś – według przedstawicieli RZGW – zbiornik Świnna Poręba jest w pełni przygotowany pod względem hydrotechnicznym. Na tym jednak nie koniec. Aby uruchomić zbiornik, niezbędne są kolejne inwestycje infrastrukturalne. Przełożenie 9,4 km linii kolejowej nr 97 Skawina – Żywiec, będącej częścią tzw. Zakopianki, to jeden z ostatnich etapów, który opóźnił oddanie zbiornika do użytku. Stary przebieg linii znajdował się bowiem na terenach przyszłego jeziora.

W sierpniu wojewoda małopolski wydał decyzję o przebudowie odcinka linii kolejowej nr 97, która była ostatnim elementem hamującym oddanie tej inwestycji. Budowa nowego odcinka linii kolejowej będzie obejmowała również niezbędną infrastrukturę: przystanki, urządzenia do sterowania ruchem, sieć trakcyjną i linie teletechniczne. Powstaną też dwa duże obiekty mostowe: jeden z nich, o długości 240 m, stanie w Dąbrowce, a drugi na Skawie w Zembrzycach. Cała inwestycja ma kosztować kilkaset milionów złotych.

Budowa zbiornika Świnna Poręba jest jedną z najdłuższych prowadzonych w Polsce – trwa od 1986 r. Pieniądze z budżetu państwa przeznaczone na jej realizację nie pozwoliły na dotrzymanie kolejnych terminów ukończenia budowy w latach: 1996, 2006 oraz 2010. Zapora powstaje na rzece Skawie, będącej dopływem Wisły w województwie małopolskim. Zbiornik ma pojemność 161 mln m sześć. i maksymalną powierzchnię 1 tys. 35 ha. Maksymalna wysokość zapory to 54 m, jej długość 604 m, a szerokość korony – 8 m. Oprócz spełniania funkcji przeciwpowodziowych i retencyjnych m.in. dla Wadowic i Krakowa, ma być też zasobem wody dla celów komunalnych i przemysłowych w woj. śląskim. Podczas powodzi w 2010 roku zbiornik przyjął 61 mln metrów sześciennych wody. Dzięki temu fala powodziowa na Wiśle w Krakowie była o około 0,5 metra niższa i nie doszło do przelania wody przez most Dębnicki.

Zbiornik zaleje obszar położony na terenie gmin: Mucharz, Stryszów i Zembrzyce, od Świnnej Poręby poprzez Mucharz po Tamawę Dolną. W pierwotnym założeniu, główną funkcją zbiornika na Skawie była retencja wody dla celów komunalnych, a przede wszystkim przemysłowych. Miał on częściowo zaspokoić potrzeby rozwijającego się na Śląsku w latach 60. i 70. XX w. przemysłu wodochłonnego (m.in. górnictwo, hutnictwo). Planowano przerzuty wody do Jeziora Goczałkowickiego i zbiornika Dzieńkowice. Po okresie przemian gospodarczych w 1989 roku zyskały na znaczeniu pozostałe funkcje zbiornika. Obecnie jednym z ważniejszych jego zadań jest ochrona przeciwpowodziowa, m.in. dla Wadowic, Krakowa (prognozowane zredukowanie fali powodziowej o 40-50 cm). Ponadto woda ze zbiornika wykorzystywana będzie do celów komunalnych i przemysłowych na terenie województw małopolskiego i śląskiego.

Dawid Hajok